

Sözcükte Anlam, Gerçek, Yan, Terim, Mecaz Anlam, Mecaza Dayalı Söz Sanatları

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük temel anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Kardeşi, masanın üzerindeki antika vazoyu kırdı.
- B) Meyve fiyatları yazın gelmesiyle düştü.
- C) İlk kez gittiğim o köyde çok sıcak karşılandım
- D) Boş sözlerle bu vakte kadar hepimizi oyaladı.
- E) Bu saatte buralarda açık market bulamazsın.

2. I. Sıcak tencereye dokununca eli yandı.
II. Hırsız paraları almış, bilgisayara dokunmamış.
III. Çocuk, lambaya dokunmak için sandalyeye çıktı.
IV. Olay sırasındaki sözleri hepimize çok dokundu.
V. Ağacın dalı rüzgâr estikçe antene dokunuyor.
- Numaralanmış cümlelerin hangisinde “dokunmak” sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. “Almak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “yanında bulundurmak” anlamında kullanılmıştır?

- A) Kardeşimi okuldan almaya gittim.
- B) Güneş, perdelerin rengini almış.
- C) Çarşıya giderken şemsiyemi alacağım.
- D) Bir kilo baldan elli lira alıyorlar.
- E) Paltosunu sırtına alıp dışarı çıktı.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük yan anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Köprünün ayaklarını hafta sonu onarmışlar.
- B) Polis, şüphelinin gizlendiği binayı sardı.
- C) Umutsuz bir sesle bana raporları okudu.
- D) Yol kenarındaki çeşmeden buz gibi su içtik.
- E) Elindeki kitabı masanın üzerine bıraktı.

5. I. Vaktinde değiştirilmeyen kâğıt paralar yandı.
II. Derdimi kime yansam diye düşünüyorum.
III. Gece oldu, şehrin ışıkları yandı.
IV. Boğazım yanıyor, doktora gitmeliyim.
V. Değerini bilmediğimiz o günlere yanar dururuz.
- Numaralı cümlelerde “yanmak” sözcüğü kaç değişik anlamda kullanılmıştır?**

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

6. Eski dansları mektepte, yenilerini de iki arkadaşının evinde gelişigüzel öğrendiğini söyledi.

Bu cümledeki altı çizili sözcüğün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Öğretmenin sorduğu soruları pek de zorlanmadan çözmüş.
- B) Sana verdiğim işleri üstünkörü yaptığının farkındayım.
- C) Her hâlden düzensiz biri olduğu anlaşılıyordu.
- D) Vazgeçersen aştığımız engellerin bir değeri kalmayacak.
- E) Kazancımla harcamalarımı bir türlü denk getiremiyorum.

7. Bir sözün benzetme amacı güdülmeden başka bir söz yerine kullanılmasına ad aktarması denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ad aktarması vardır?

- A) Dışarıdan keskin bir koku geliyordu.
B) Sanatçının eserleri büyük beğeni topladı.
C) Kasabalılar bayramı coşkuyla kutladı.
D) Uçak, rötar yapmadan İstanbul'dan kalktı.
E) Kardeşim, bu apartmanın giriş katında oturuyor.

8. Bir sözün hem gerçek hem de mecaz anlamını düşündürecek şekilde kullanılmasına kinaye denir.

Aşağıdakilerin hangisinde buna örnek olabilecek bir kullanım vardır?

- A) Birden çıkıp gidince ardından bakakaldık.
B) Filmin son sahnesinde ağızımız açık kaldı.
C) Mutlu haberi alınca etekleri zil çaldı.
D) Karşılık beklemeden herkese iyi davranırdı.
E) İnternet bağlantımızdaki sorun giderilemedi.

9. I. Siladan ayırırım, gözümde yaşlar
Sel olup taşacak bir gün derinden
II. Ben bir sedefim, sen nisan bulutu
Ver damlaları, al yuvarlak inciyi
III. Benim de mi düşüncelerim olacaktı
Ben de mi böyle uykusuz kalacaktım
IV. Gül hasretinle yollara tutsun kulağını
Nergis gibi kıyamete dek çeksin intizar
V. İçimde kor donar, buzlar tutuşur
Yağan ateş midir, kar mıdır bilmem

Numaralanmış ikili dizelerin hangisinde teşhis (kişileştirme) vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde teşbih (benzetme) yoktur?**

- A) Herkes başının üstünde bir çatı olsun ister.
B) Uzaktan bir yıldızı andırıyordu ışıklar.
C) Gönlü su misali tertemizdir ninemin.
D) Uçsuz bucaksız bir deniz gibi hissediyorum kendimi.
E) Durmuş bir saat gibi kalakaldı yerinde.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde doğadan insana aktarım yapılmıştır?**

- A) Dalgalar şaha kalkınca balıkçılar denize çıkamadı.
B) Beyaz altın, bu yıl çiftçinin yüzünü güldürdü.
C) Bu kadar olgun bir insanla karşılaşmamıştım.
D) Törende bütün kasaba, meydanda toplanmıştı.
E) Ağaçlar hüznüyle karşılıyordu sonbaharı.

12. I. Dedesini ince hastalıktan kaybetmişler.
II. Haziran sıcağına rağmen biz üşüyorduk.
III. Genç file bekçisi dünkü maçta sakatlandı.
IV. Evin duvarlarında sıcak renkler kullanılmış.
V. Doğru söyleyenin tepesi delik olur, derler.

Numaralı cümlelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Dolaylama
B) Güzel adlandırma
C) Tezat
D) Duyu aktarması
E) Tariz